

Nuorisotyöpaja Via / Hangan kaupunki

Tutkintoon valmentavan koulutuksen tutkinnonosat

Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa)

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan oppimiseen.

Tavoitteet

Opiskelija

- ✓ **osaa hakea itselleen sopivia työpaikkoja**
 - osaa käyttää erilaisia työllistymiseen ja työntekemiseen liittyviä tukipalveluita ja -toimia (te-palvelut, valmennuspalvelut, työnhakualustat, kontaktit, alueen työpaikat, viranomaisasiointi)
 - tuntee erilaisia työelämäympäristöjä ja työtehtäviä
 - harjoittelee työhaastattelutilanteita
 - osaa tehdä työhakemuksen ja CV:n
 - tutustuu palkkatukeen ja osaa esittää sitä mahdollisuutta työtä hakiessaan
 - tutustumiskäynnit yrityksiin joko fyysisesti tai yritysten kotisivujen avulla
- ✓ **arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille /koulutuksiin**
 - oman vastuun ottaminen opintojen suunnittelussa ja hakeutumisessa ja hankkii tietoa koulutuksista ja ammateista käyttäen monipuolisesti eri lähteitä ja välineitä
 - selvittää työssä vaadittavan tutkinnon/osatutkinnon sekä tutustuu oppisopimuskoulutukseen
 - tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa (ammatinvalinta- ja persoonallisuustestit)
 - oppimaan oppimisen taidot ja tunnistaa omat oppimistyyliä ja mahdolliset haasteet
 - asettaa realistisesti koulutustavoitteita ja tekee toteuttamiskelpoisen urasuunnitelman sekä vaihtoehtoisia jatkosuunnitelmia
 - hakee kiinnostuksensa mukaisesti koulutuksiin/työpaikkoihin ja tietää, mistä saa lisätietoa.
- ✓ **tuntee työelämän tai yrittäjyyden keskeiset periaatteet**
 - tutustuu työyhteisö- ja alaistaitoihin
 - noudattaa työelämän keskeisiä pelisääntöjä ja tehtyjä sopimuksia
 - omaksuu sisäinen yrittäjyys ja itseohjautuvuus - taidot
 - arvioi omaa käytännön työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja työnvaatimuksiin
 - taloudellinen ajattelu (luovuus, resurssit, tuloksellisuus)
 - tiedostaa tulevaisuuden työn rakenteen muutokset
 - tarvittaessa osaamiskorttien suorittaminen (esim. hygieniapassi, työturvallisuuskortti)
 - keksii liikeidean ja perustaa kuvitteellisen yrityksen

✓ **oppii toimimaan työyhteisön jäsenenä työpaikalla**

- yhteisen vastuun periaatteet
- vahvistaa itsetuntemustaan ja -arvostustaan
- kehittää ilmaisu-, vuorovaikutus- ja tunnetyöskentelytaitojaan
- ylläpitää ja edistää ympäristönsä viihtyisyyttä ja esteettisyyttä
- osaa tervehtiä/esitellä itsensä/hyvästellä
- toimii vertaisperehdyttäjänä
- osaa ottaa puheeksi asioita sekä keskustella ja perustella näkemyksensä
- rakentaa luottamusta
- vastaanottaa saamansa palautteen asiallisesti ja hyödyntää sitä tavoitteiden asettamisessa
- tekee aloitteita ja hakee niihin ratkaisuita
- haluaa kehittää itseään ja osaamistaan

✓ **oppii ajankäytön suunnittelua ja hallintaa**

- itseohjautuvuuden taidot
- noudattaa työ- ja taukoajoja
- suunnittelee ja aikatauluttaa oman projektin/prosessin
- osallistuu viikkosuunnitelmien tekoon
- osallistuu retkitoiminnan ja tutustumiskohteiden suunnitteluun
- tekee työn ergonomisesti ja taloudellisesti

✓ **tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla**

- työsopimuksen solmiminen
- työehtosopimukseen (TES) tutustuminen
- noudattaa työturvallisuusohjeita ja torjuu vaaraa aiheuttavia tilanteita ennalta
- toimii sovittujen ja ammattieettisten periaatteiden mukaisesti

✓ **tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan**

- selvittää oman alansa työtehtäviä kansallisella ja kansainvälisellä alueella
- osaa toimia erilaisista taustoista tulevien ihmisten kanssa
- pohtii oman äidinkielen ja muiden osaamiensa kielten antamia mahdollisuuksia
- moninaisuuteen ja eri kulttuureihin/alakulttuureihin tutustuminen

✓ **osaa käyttää yleisimpiä työpaikalla tarvittavia tietokoneohjelmia ja kieltä työpaikan vuorovaikutustilanteissa**

- tiedonhakutaidot ja mediakriittisyys
- tuntee Office -ohjelmat ja osaa käyttää tavallisimpia
- osaa käyttää sähköpostia, skannata ja lähettää liitetiedoston
- osaa toimia verkkoalustoilla ja sovelluksilla
- viestii työelämän edellyttämällä tavalla

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää kuvailevalla sanallisella arviolla, joka annetaan todistuksen liitteenä.

Lähteet: Tutkintoon valmentava koulutus, ePerusteet, Opetushallitus
Elinikäisen oppimisen avaintaidot, ePerusteet, Opetushallitus
Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen
opetussuunnitelman perusteet 2021, Opetushallitus

Laatinut: Marjut Vihervuori

Nuorisotyöpaja Via / Hangon kaupunki

Tutkintoon valmentavan koulutuksen tutkinnonosat

Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidot (1-20 viikkoa)

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä.

Tavoitteet

Opiskelija

- ✓ **arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan**
 - osallistuu terveystarkastukseen
 - huolehtii riittävästä ja terveellisestä ravinnonsaannista
 - noudattaa päivärytmiä hyvinvoinnin näkökulmasta
 - laatii itselleen terveellisiä elämäntapoja ja vapaa-aikaa koskevan suunnitelman ottaen huomioon voimavaransa ja tarpeensa
 - osallistuu ryhmän mukana kuntoliikuntaan 2 krt/vk
 - huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan ja pukeutumisestaan
- ✓ **tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä**
 - Kuvaa oman hyvinvointinsa työkalupakin
 - hakeutuu sosiaaliseen kanssakäymiseen muiden kanssa itselleen sopivalla tavalla ja ylläpitää sosiaalisia suhteita ja verkostoja
 - osallistuu teema- ja arvokeskusteluihin ryhmävalmennuksessa
 - tutustuu Mielenterveystalo.fi-sivustoon ja tekee testejä
 - hyödyntää Mieli ry:n materiaalia
 - toimii hyvinvoivan työyhteisön periaatteiden mukaisesti
- ✓ **vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa**
 - toimii hyvien käytöstapojen mukaisesti ja käyttäytyy asiallisesti
 - osallistuu avoimesti ja aktiivisesti oman valmennussuunnitelmansa tekemiseen
 - tiedostaa elinikäisen oppimisen ja jatkuvan osaamisen kehittämisen
 - laatii aloitteen, vastineen tai mielipidekirjoituksen
 - seuraa mediaa ja yhteiskunnallista keskustelua
 - osaa mukauttaa kielenkäyttöään asiakaspalvelutilanteissa
 - hyödyntää digitalisaation ja sosiaalisen median mahdollisuuksia

- ✓ **perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja**
 - käyttää omatoimisesti yhteiskunnan tarjoamia palveluita omien tarpeidensa mukaisesti
 - on kiinnostunut ulkopuolisten palvelun tarjoajien palveluista ja kokemusasiantuntijoiden tuottamista tarinoista ja hyödyntää niitä tarvittaessa
 - osaa pyytää/vaatia tarvitsemaansa palvelua ja palveluihin saattajaa

- ✓ **tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa**
 - tutustuu nuorisoraatitoimintaan
 - tutustuu kaupungin päätöksentekojärjestelmään ja lautakuntiin
 - äänestämiskäytäntöjen harjoittelu
 - etsii itselleen sopivimman vaikuttamiskeinon ja/tai -kanavan
 - tuntee kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet
 - osallistuu tapahtumien suunnitteluun, järjestelyihin ja järjestämiseen ryhmässä ja ohjaajien kanssa
 - seuraa yhteiskunnallisia ilmiöitä

- ✓ **hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi**
 - tekee toteuttamiskelpoisen suunnitelman taloudenhoitamisestaan ja toimii sen mukaan
 - taloustaidot: Puhutaan rahasta (Marthaförbundet r.f.)
 - toimii vastuullisena kuluttajana
 - ennakoi riskitekijöitä

- ✓ **suunnittelee ja tekee arkielämäänsä liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä**
 - käyttää ja soveltaa kädentaitojaan monipuolisesti arjen toiminnoissa
 - osaa vertailla hankintoja ja niiden kustannuksia
 - osaa pyykinhuollon ja silittämisen
 - opettelee järkevän siivousjärjestyksen ja tunnistaa päivittäisen, viikottaisen ja vuosittaisen siivoustarpeen
 - selvittää asunnon vuokraamiseen liittyvän hakuprosessin ja siihen liittyvät asiakirjat ja sopimukset
 - tiedostaa asumisen taidot: vuokralaisen oikeudet ja velvollisuudet

- ✓ **tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään**
 - toimii yksilönä ja ryhmässä vastuullisesti sekä tasa-arvoa ja turvallisuutta edistävästi
 - omaksuu kestävästä kehityksestä ja kiertotalouden ideologian
 - tutustuu Sitran megatrendeihin
 - työn/mielekkään tekemisen ja toimeentulon varmistaminen
 - tiedostaa oman elämäntavan merkityksen kestävästä kehityksestä näkökulmasta

✓ **suunnittelee ruokaostokset ja valmistaa arkiruokaa**

- hakee itsenäisesti/annetun teeman mukaisesti ruoka- ja leivontareseptejä ja tallentaa sen työpajan sähköiseen keittokirjaan
- suunnittelee lounaan koko ryhmälle, tekee ostoslistan ja käy ohjaajan kanssa kaupassa, minimoi hävikkiruoan
- valmistaa yksin/parityönä ohjaajan avustuksella lounaan koko pajaryhmälle ja vierailijoille
- huolehtii keittiöhygieniasta ja hyvistä pöytätavoista
- siivoaa keittiön, huolehtii jätteiden kierrätyksestä ja vie roskat
- huolehtii, että keittiövälineet ja raaka-aineet ovat sovitulla paikoillaan
- opettelee ruoansäilytystä ja -säilömistä

✓ **tutustuu erilaisiin liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin**

- käynti liikuntaneuvojan luona
- ottaa selvää harrastusmahdollisuuksista
- kokeilee yhtä itselleen uutta harrastusta työpajaryhmässä/vapaa-ajalla

✓ **tutustuu taide- ja kulttuuripalveluiden ja tapahtumien tarjontaan**

- käy kirjastossa ja galleriassa vaihtuvissa näyttelyissä
- käy ryhmässä elokuvateatterissa
- virtuaalimatkailee itseään kiinnostavissa taide- ja kulttuurikohteissa
- tekee tuotoksia annetuista materiaaleista
- katsoo dokumenttiohjelmia ryhmässä ja keskustelee sisällöistä

Käytettävät työkalut:

Mieli ry:n tuottamat nettimateriaalit

Mielenterveystalo.fi – sivuston materiaali

Hyvää mieltä ohjauksesta – opas (Mieli ry)

Minä riitän – opas itsemyötätuntoon (Helsinki Missio ja Nuortenkriisipiste.fi)

Ole oman elämäsi tähti – opiskelijan opas elämäntaidoista (Nyyti ry)

Tunnista voimavarasi, paranna elämänlaatuasi – harjoiteopas hyvinvoinnin lisäämiseen (Kaisa lahtinen)

Megatrendikortit (Sitra)

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Arviointia voidaan tarvittaessa täydentää kuvailevalla sanallisella arviolla, joka annetaan todistuksen liitteenä.

Lähteet: Tutkintoon valmentava koulutus, ePerusteet, Opetushallitus
Elinikäisen oppimisen avaintaidot, ePerusteet, Opetushallitus
Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen
opetussuunnitelman perusteet 2021, Opetushallitus

Laatinut: Marjut Vihervuori